

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Послаництво бр. Хлюмецкого.

(+) З усіх вістей, які доси про теперішнє політичне положенє наспіли, виходить зовсім ясно, що Хлюмецкий мав підготувати помірне а бодай розслідиту можливість такого помиреня, щоби уможливити роботу в радї державній. Розгляньмо тепер, чи Хлюмецкий дійсно має такий вплив і потрібні моральні і материяльні засоби до того? Припустім на хвилину, що міністерство гр. Туна покінчило свою задачу з переведенєм австро-угорської угоди і мало би уступити, як сего рішучо домагає ся обструкційна лівниця. Чи ж міг би тоді Хлюмецкий утворити нове міністерство? Припустім, що польске коло пішло-б на его услуги, то вже католицько-німецькі людовці станули-б проти нему яко лібералови, а ще більше Чехи, котрі все ненавиділи его. А вже-ж сі два сторонництва вистарчають, щоби спинити всяку роботу в радї державній. Не говоримо вже про соціальних демократів, Шенериянців і антисемітів. Між антисемітами покликанє Хлюмецкого до Ішло викликало ще більше зворушенє, як між Чехами, бо-ж антисеміти всю свою задачу бачать в поборюваню жидівско-німецького лібералізму а в Хлюмецькім добачають свого завзятого противника, котрий їм ще в сесії 1891—1896 рр. чимало надоїв. До того й приязнь Хлюмецкого з угорским міністром-президентом Сельом робить Хлюмецкого ще осоружнійшим для антисемітів. Міністерство Хлюмецкого було-б наче причіпкою міністерства Селя і довело би Австрию до що більшої залежности від Угорщини, позаяк его піддержують малярські ліберали і невеличка громадка лібералів австрійских. Допомогти Хлюмецькому до міністерства, значило би, признати малярську верховладу над Австрією. Тим то антисеміти, завзяті противники малярских

лібералів, доложили би всіх заходів, щоби згромадити коло себе як найбільше сторонництв з ради державної задля поборюваня міністерства Хлюмецкого.

Окрім сих обставин треба ще й иньші мати на оці. Лівниця домагає ся задля помиреня не лише уступленя міністерства Туна, але й знесеня язикових розпоряджень. Хлюмецкий обіймаючи міністерство мусів би се перевести, даючи Чехам яко винагороду якісь иньші значні уступки (хоч ми вже давнійше виказували, що Чехи до того прихилили ся, то Хлюмецкий приєднав би собі вправді проводирів з лівниці, але загал німецької опозиції рішучо станув би проти нему задля нових уступок в користь Чехів. Коли-ж би Чехам нічого не признано, тоді має міністерство обструкцію з чеського боку, а шістьдесят молодочехів, навіть без чеської фєвдальной шляхти до сего аж надто вистарчить. Отсе все обставини, котрих не можна легковажити.

Трудно сподівати ся, щоби гр. Тун в теперішній радї державній осягнув затверженє австро-угорської угоди, а вже зовсім певно, що сего не осягнув би Хлюмецкий, бо мав би не тільки Чехів і Славянський Союз з правиці, але й радикальні сторонництва з лівниці проти себе.

З усього того виходить ясно, що барон Хлюмецкий не симпатичний для правиці своєю політичною минушністю (не особисто, бо особисто має він там навіть богато приятелів), щоби міг утворити нове міністерство, а на лівниці за мало має поважаня, позаяк за ним пішли-б з лівниці лише ті, котрі і так не роблять великих трудностей, як вірноконституційна велика власність, група Мавтнера і т. д. А те, що сказано про Хлюмецкого, можна віднести евантуально до барона Спенса (намістника Моравії), наколи-б сей взяв ся під своєю фірмою переводити політику Хлюмецкого.

Такої розвязки теперішнього політично-

го положеня не можна допустити. Скорше може до сего довести посередництво католицько-німецьких людовців. Автономічними основами і почутєм справедливости в національних питаннях они є симпатичні для Чехів, а національністю своєю стоять близько лівниці, так що они можуть навязати таке помірне обох таборів. Хлюмецкий може їм до сего допомогти і допоможе, бо сам він не має до того спроможности. Тепер називають звичайно Хлюмецкого австрійским Сельом, а тимчасом се порівнанє зовсім ему не личить. Поминувши сю обставину, що медові місяці Селя вже минули і вже тепер показують ся певні суперечности в лонї малярского міністерства, то треба замітити що Сель, відбираючи керму з рук Банфіого, належав не до обструкційної меньшости, а до міністерияльної більшости угорского парламенту. Так і в Австрії посередник помиреня мусить вийти з поміж більшости парламентарної. Не тільки не годить ся єї розбивати, але і не можна єї доводити до капітуляції перед лівницею, ані зношенєм язикових розпоряджень, ані чим небудь иньшим. А колиб і доведено парламентарну більшість до капітуляції, то небавом виявило би ся, що се був лише хвилевий успіх, а задля такого не можна ослабляти ані поваги держави ані корони.

Після вістей, які при великій дискреції поміж мужами довіря Хлюмецкого дістали ся до часописів, заносить ся на якийсь новий спосіб заступленя язикових розпоряджень, а проектом гр. Туна, виданя язикового закона в дорозі §. 14-го.

Се цісарске розпорядженє мало би бути підписанє всім міністерством і виданє особливо торжественним способом. Оно мало би заступити теперішні язикові розпорядженя і мати обовязуючу силу, доки его не затвердить рада державна або не ухвалить иньшого язикового закона.

ГАРАСЬКО, або талан і в неволі.

Повість в стихах
Михайла Макаровского.

Вісти про неволю.

(Далі.)
XXV.

І Баязет пустивсь упять
Морить других, або умерти,
Жона-ж його лежить при смерти
Та мабуть має і не встать!
Під смуту, страх і галас сей
Мериме вірная бодрить ся,
З Гараськом хоче спорядити ся,
І улизнуть із братських рук.
Зійшлись о півночі в саду,
Одно другого обнімає;
Чабан і краля забуває
Свою недолю і біду.
Горюють, щоб то взяти, вони,
І ся лепече: «Візьмем гроші,
Намисто, кунтуші хороші,
Ложки, та срібні кумани,
Жемчуг, отлас, парчу, санян...
І що від неньки їй досталось,
А Баязетові попалося
На суще горе, не талан.
За воживо-ж поміркуватъ
У Грека Фоки зговорились,
Обоє Богу помолились,
І зараз розійшли ся спать.

XXVI.

На другі сутки, як омрак
На землю нічку напустила,
До Грека любочка сходила,
Вклонилась і казала так:
«Колісь мій батенько і ти
Один другому помагали,
В походах і торгу бували,
Жили й любились як брати.
Ти часто пив у нас і їв,
Татуть у тебе довольнив ся,
Гуляв по зволу, веселив ся
І дяку знать за те умів.
Я кров товариша твого,
Дочка Юсуна, сиротина;
Була у батька як калина,
Та зсохлась в братіка свого.
Він все добро заїв мое,
Мене-ж звіврюка не шанує,
Денька без ласки не минує,
Порою, чим понавши, бе.
І зла невістка — та-ж яга:
Не на добро мене учила,
За коси-ж часто волочила,
І ненавидить як врага.
То я надумала втікати
З одним левенцем аж за море,
На Русь съвату, щоб там і горе,
І вік свій вкупи коротати.
Так сжалъ ся-ж, змилуй ся хоть ти,
Будь батьком при лихій годині
І козакові й сиротині —
Допоможи нам утекти;

Дай вожая, як знаєш сам,
Щоб нас до моря допроводив,
Аби ні словом не повадив,
Ні ділом на дорозі нам!»

XXVII.

Се Фока слухав і ридав,
І каже, давши стусень в груди:
«Такий то сьвіт! такі-то люди!
Такий то рід, щоб він пропав!
Я, донечко, життя твое,
Як сам своє, давно вже знаю,
І бачу часто й підслухаю,
Що брат тебе клене і бе,
Не вперше із моїх очий,
Горачі слізюньки снукались,
Не раз мені печинки рвались,
Як жид з тебе глумив ся сей.
Та я-ж бач ся і натакав,
Щоб ти від його утікала,
І талану собі шукала,
Де-б Бог тобі приют ні дав.
Но годі!... перестань тужити!
Коли до втьоку ти зібралась
І християнину сподобалась,
Я рад, — готов вам услужитъ.
Одначе вожая не дам,
А ось пущу ся з караваном,
Візьму вас, скину за лиманом,
І Господь зашита вас там!
Ти-ж на дорогу прибірайсь,
Шнуруй поклажу всяку в туюки,
Щоб на моїх отдати руки,
Утрат-же й зради не лякайсь.

Наколиб се проєктоване порозумінє до- вело до ціли, тоді рада державна зібрала би ся ще у вересни.

Руска місія для Канади.

Пекуча потреба духовної проводи і опі- ки над нашими переселенцями в Канаді тим більше дає учувати ся тепер, коли православні місіонарі звернули свою діяльність на сторони, заселені галицкими Русинами. З другоїж сторо- ни громадні переселення російських духоборців до Канади можуть зацепити сектярского духа серед наших колоній. Та не лише для темних, або слабих у вірі треба в Канаді духовника для піддержання релігійного духа і побожності; треба его і для тих, що вірні своїй церкві і обрядови тужать за духовною потіхою, не маючи на про- стори соток миль нікого, хтоби зміг єї подати.

Ми вказували вже нераз на сю потребу, та звертали увагу, що одинокий наш монаший чин св. Василя, повинен обняти справу місії в Канаді в свої руки. І отсе справді оо. Васи- лияни висилають до Канади з між свого круга одного енергічного монаха відданого цілою ду- шею своїм високим обовязкам. О. Дамаскин Полівка, родом Чех, полюбив наш обряд і наш на- рід, як свій рідний і для него хоче посвятити свої сили в далекій Канаді. Ревний о. монах іде туди на власне жаданє і за власним стара- нем, а вибираючись в далеку дорогу, заздале- гідь поробив стараня, аби мати успіх у своїй будучій, духовній праці. Отже оповіщає о. мі- сіонар письмо з подякою для жертводателів на місійні ціли та з прощанєм до всіх земляків:

Поки, — пише о. Полівка, — за благослове- нєм Апост. престола вступлю на корабель, щоби нести духовну поміч братям Русинам в Канаді, котрі шлють лист за листом і благають о сьвя- щеників свого возлюбленого і взагалі для кож- дого правдивого Славянина дорогого обряду, почувая ся до обовязку іменем тих опущених, до котрих іду по великих трудностях, ставле- нях в тій справі Божій, висказати прилюдну і сердечну подяку всім благодітелям, що будь то доброю радою і заохотою причинили ся до сего богоугодного діла будь-то матеріальною помо- чию оказали своє руске серце для заморских братів. Сердечне спаси-Біг всім!

Его Преосв. перемиский єпископ Ковста- тин жертвував 100 зр. і миро св. Николая. Впр. оо. Крилошане Подолінський і Стрийский і се- кретар Его Преосв-а Погорецкий причинили ся тож більшими датками. Всев. о. др. Клим. Сар- ницкий жертвував церковні річи на 100 зр. Мо- настирі об. Василян у Львові, в Жовкві, в У- лашківцях, в Михалівці, на Ясній Горі в Гошеві

і Золочеві; СС. Васиянки у Львові і Яворові; о. ігумен Коссак; оо. митрати Білецкий і Турке- рич і крил. о. Пюрко; всі настоятелі львівської духовної семінарії; всі крилошане станиславів- скої капітули; чч. парохяни тернопільські зі сво- їм дух. отцем Громницким; чч. парохяни бере- жанські з своїм дух. отцем Кордубою; чч. па- рохяни черновецькі з своїм дух. отцем крил. Костецким; чч. парохяне в Увислі з своїм па- рохом Турулою; чч. парохяни в Щирци з своїми дух. отцем; о. Витошинський з парохянами; па- рох в Трибухівцях коло Бучача; оо. Сіменович, Матковский, Руденський, Валько, Була, Курди- дик, др. Комарницкий, Лепкій, Теодорович, Стрільбицкий, Юл. Дрогомирский, Березовский, Козьоровский, Березинський, Скалиш з Задаро- ва і братство церковне; о. крил. Чехович, о. Криницький з Бобятини; оо. Філевич, Федюк, Олесницький, Цар, Добрянський і Войтїховский в Коломїї; оо. Левицкий зі Скали і з Бурдяко- вець; оо. Гук, Лобода, Владичин, шамбелян Со- невицкий, о. дек. Чернецкий, оо. Селецкий, Фе- дорович, Тишинський, Котлярчук; оо. парохі в Олексиндах, в Угринові долшнім, в Іванківцях; оо. Петрицкий, Козловский, Темницький, Коцюба, Палагидский, Гіль, Колодницький, Грибович, Ки- чура, Сваричевский, Литвинович, Смольний, Сі- чинський, Барусевич, Кушик, Ганкевич, Глібо- вицкий, Савчинський, Дністрянський, Минчаке- вич, Бахталовский, Сельский, Бобкевич, о. парох в Стрию — і всі Вч. Отці, котрих імена я або забув або не знаю, прийміть мою щирю подяку! Дай Боже, щоби віра утвердила ся і народність укріпилась та розцвила.

Дальше складаю подяку Ви. Евстахию Ва- сильковскому і его жені за срібну чашу; Фр. Мерелеви і жені за красну кадильницю, стихарі і и.; п. Герінгероми Каролеви і Ксаверу за шлю- бні вінці і 25 зр.; СС. Служебницям в Ланівцях за упште фелона і и.; Товариству «Просьвіті» за гарні книжки духовні і просьвітні; Братству Ставропігійскому за опрaвленє Євангелії та инь- ші книжки і за опуст 20% на всіх книжках церковних; фірмі Димета за матерію на чорний фелон; п. Traeffel в St. Gall-n за сьвітлий фе- лон вартости 120 зр.; фірмі Kricekl u. Schweiger за фелон; п. Випаскови золотникови за мірні ціни купні церковних річий, так само п. Устен- скому; Ви. Витошинському і его жені за жер- тви до церкви; Ви. донькам о. дек. Кордуби за вишиванє покривало під Євангеліє і всім бла- годітелям канадійської місії.

Вкінці прощаюсь зі усіми Вами і дякую за добре серце і щире жертволюбє. Бог най- кріпнїть Вас тут у Вашім ріднім краю. най- кріпнїть Вашу мозольну працю коло просьвіти сего- доброго народу і благословить єї! Ми, хотїй за

морем і за горами, не забудемо на чужині Вас братів; хотїй тілом далекі, духом будемо за- веїгди з Вами. Не забувайте на нас і Ви та по- лишіть для нас місце у Ваших серцях, бо ми братя Ваші, а любов наша до Вас тим більша- чим дальший простір ділить нас від себе. Пра- щайте і жийте многая а блага я літа!

О. Дамаскин Полівка,
Ч. С. В. В., місіонар канадійский.

З політичного поля.

Тепер про всі тайни стану є найліше по- відомленє вірноконституційне сторонництво ве- ликої поїлости. Ось що про те пише «N. W. Journal»:

У кругах учатників конференції виринає гадка, що наради вірно конституційних політи- ків мати муть велику вагу. Тепер однак зі взгля- ду на вагу справи не можна сказати щось рі- шучого про перебіг конференції. Конференція відносила ся головню до справи, як має захова- ти ся вірноконституційна більшість при неда- лекім скликаню державної Ради. Зі згляду на велику вагу конференції, запрошено також про- водиря вірноконституційної більшої поїлости в палаті панів гр. Освальда Туна. Конець нарад мати буде вплив на те як заховати ся мають инь- ші німецько опозиційні сторонництва.

Презес клубу Молодочехів Енгель заявив у інтерв'єві з одним дневникарем, що поклика- нєм Хлюмецкого не треба цілком безпокоїти ся бо се не має нившої ціли, як лише запевнити у виборі делегацій. Пацак написав у своїм ор- гані «Podvysoke Listy» статю, у якій ворожить місіє Хлюмецкого неповодженє, бо Хлюмецкий не є у силі зломити обструкцію. «Відповідно до його становища на дворі розмавлано з ним, як з бувшим президентом палати послів про ви- бір делегацій, про евентуальне ударемненє то- го, татакож про проєктовані німецько-чеські кон- ференції.

На посольскім справозданю у Градці гово- рив посол Гогенбургер про ситуацію та скри- тиковав остро правліне гр. Туна. Бесідник зая- вив, що по гр. Туні не можна надїяти ся того, аби він причинив ся до успоковня Австрії, тому дораджував найострійшу опозицію. Далі розби- рав народньо-політичну програму Німців та на- кликував до солідарности особлино у теперіш- нїх обставинах, які панують у північних Чехах. Німці повинні йти разом рука в руку та побо- рювати правительство гр. Туна. На внесенє од- ного з виборців, аби прилучити ся до сторон- ництва Шенерера — відповів посол Гогенбургер, що не може дораджувати такого кроку, бо він міг би сировадити брак карности у німецьких

Не тільки все те збережу,
Но взявши із своєї скрині
Товариша свого дитині
Ралець та й добрий положу.
Та не подумай і того,
Що й ворог наш наробить шкоди;
Ще єсть для всякої незгоди
Живець у вожая твого,
Ще ся поранена рука
На шмаття хоть кого покрає...
А хлопці?... горе не минає
Того, хто займе старика».

XXVIII.

Сирітка кинулась до ніг,
Поклонці тричі положила,
І обнімавши старожила,
Біліла любочка як сніг;
То червоніла і тряслась,
Од скруту личенько мінилось,
Чільце росою мов покрилось,
І мова мов не та здалась;
Замяла ся, сама не зна,
Чи біглаб відтіль, чи летіла;
Ні пать, ні їсти не схотіла...
І потїнає чабана:
«Тепер то не загинем ми,
Бо руку та й велику мавш;
Куда і з ким пустить ся, знаєм,
Із клятої сеї турми.
Грек Фока — сущий батько нам:
Він задля нас уже хлопоче,
Сам рад, сам визвав ся і хоче
Вести нас в край веселий ваш.
Деньок, чи два, чи три миве:
Невістка згине, скот охляне,
Спустіє поле, сад завяне,
Тебе не стане і мене.
Що-ж скаже брат мій бузувір,
Як не пронав од тучі, грому,

І повернувши ся до дому
Загляне в сей нещасний двір?»
Сказавши, охала вона,
І щоб злегчить хоть трохи муку,
І притушить нудьгу і скуку,
Пішла в постіль від чабана.

ГАРАСЬКО. Вісти про визвол. XXIX.

Ще сонечко не піднялось,
Хмарний Кавказ не золотив ся,
Як кралі сон веселий снів ся,
Як на сьвітання їй здалось,
Що з діви птицею вона
Переродившись, крильця мала,
По морю тихому літала,
Та ще із милим, не одна
«Ох! се пророк віщує сам,
Щасливу путь, на славу Богу,
І всю зациту і помогу
На морі і на суші нам».
Сказавши, встала; за мольбу
Взялась; поклони стала бити,
Честить пророка та хвалити
І славить Бога як в трубу.
Пішла в садок під капарис,
Де батько й венька почивають,
Про горенько єї не знають,
А про талан весь вік пеклись.
Припала; рученьки свої
Простягнувши, обняла могили,
Ридала, билась, поки сили
Ізнемогли ся у неї, —
Та взявши чебрику із їх
Край серця склала в пазушині,
Щоб памятати і на чужині
Родимих, дорогих своїх.

Гарасько также на зорі
Молив ся Спасу і Покрові,
Старав ся, щоб були готові
Верблюди й коні на дворі.
Стягав для вьюку лантухи,
Канати, шкури і повстини,
Де-лучші рядна з парусини,
Сакви ремінні і міхи.
І спорядивши те, сказав
Меримі, що сніє-ж ночі
Як ворогам засліпить очі,
Обшарять все, що брат надбав.

XXX.

І справді прийняли ся брать
Ту-ж нічку всякії пожитки,
З добра не кинули ні нитки,
Старались горця накарати!
На другу звозили товар
До Грека, у нього складали,
А там мерщій, мерщій ховали
То в льох, то в хату, то в амбар.
На третю виступать в поход
Загадує хазяїн Фока,
Як буде темнота глибока
Поверх землі, лісів і гор.
І сталося так; ввесь караван
О півнях із двора пустив ся,
Від всякого дзвору скрив ся.
Його ховав густий туман.
І всю дорогу не було
Ні стрічи, ні прохожих з боку,
Ні небо неказалось оку
Ні сонце сьвіту не лило.
Бо Грек проходи скритні знав;
Невидимо водив борами,
По байракам проміж горами,
Тракти-ж сьвідомі обминав.

(Далі буде).

сторонництвах. Принято в кінці резолюцію, на підставі якої посол Гогенбургер має тримати ся найострійшою опозицією та унеможливити через обструкцію вибір делегацій.

Президент посольської палати др. Фуке та багато інших членів клерикального сторонництва хотіли 4. с. м. відбутися збори в околицях Сальцбурга в місцевості Діцаав. Але німецькі народовці унеможливили сеї збори таким чином, що устроїли котячу музику та вийшли з криком до салі, де мали відбуватися наради. По сій причині клерикали відкликали збори. Сей факт викликав ще більше заворушення між німецькими народовцями. До салі прикликано жандармерію і під її захороною клерикали вийшли зі салі.

НОВИНИ

— **3 о. митрата В. Фацієвича** кпить «Slowo Polskie» в новинці під заг. «Deutsch». Дписуватель із Станіславова, навівши куріозний факт, що руска капітула розіслала (навіть до Русинів!) німецькі запрошення до участі в прощанню митроп. Куїловського, питає: «Коли поважні автори тих записок не можуть знести язика польського, то чому ж не ужили найвластивішого в сїм випадку — власного, руского? Чи-ж мали би его ветидати ся?» — Скандаль тай годі!

— **Катастрофа залізнична перед судом.** Перед віденським судом відбула ся недавно розправа апеляційна в справі, що відноситься до катастрофи залізничної на потічку Козачівка під Коломнею. Іменно приватний учитель Чуперкович записав був залізничцю о признане йому 20000 злр. з причини, що катастрофа стрясла его нерви і учинила его не спосібним до праці. Супротив того заступник скарбу державного підніс був, що Чуперкович взагалі в тім поїзді не був. Однак поступоване доказало, що Чуперкович в поїзді находив ся і що дійсно потерпів ушкоду. Суд признав ему відшкодоване в квоті 10.000 злр. і по 60 злр. місячно.

— **3 Миколаєва над Дністром** пишуть до «Дѣла»: Нині (1-го с. м.) приключив ся у нас страшний випадок. Гончаря Сеніка, копаючого глину, присипав обрив. Сконстеровані сим напрасним випадком товариші почали кликати о поміч, але самі через якийсь час були безчинні. Доперва п. Стефан Івасик, слухач IV. року богословя, случайно переходячи мимо, сейчас, коли довідав ся про випадок, кинув ся енергічно в поміч нещасливому. Примір поділав. Взяли ся до відкопування і незабаром добуто жертву. По уділеню першої помочи бравим богословом Сенік прийшов до себе і в надія удержання его при житю. Зворушаюча була сцена, коли жінка та діти нещасного кризь слези дякували п. Івасикови.

— **Міністер судівництва** перевів заступників прокуратора державного: Казим. Андермана з Коломиї до Черновець і Романа Зданського з Тернополя до Коломиї, а враз іменував секретаря суду в Бурштині Льва Бережницького заступником прокуратора державного в Тернополі.

— **Митрополіт Ліпованів проти «Буквиньским Ведомостям».** Крім православного митрополіта у Чернівцях резидує на Буковині ще инший може незваний світови, митрополіт Ліпованів. Його двецезія обіймає дві парохії, що числять разом кількисот душ. Сей митрополіт мешкає у селі Білокерниця. Дня 1. с. м. вела ся в Чернівцях перед судом присяжних карма розправа, у якій митрополіт Ліпованів виступав яко жалуючий. Проти москвофільському письму «Буков. Ведомості» за статю поміщену свого часу у згаданій часописі, де автор статі закидав митрополіті ріжні надужитя в адміністрації майна своєї громади. Перед відчитанем однак акту жалоби заявив обжалований Крушинський, що відкликає свої закиди і позваляє свою заяву оголосити у російських дневниках.

— **Нужда Росії в числах.** Під сею назвиею появила ся недавно брошура, що має задачу розвіяти легенди про могутий економічний розвій Росії. Автор є пересвідчений, що теперішній стан Росії є станом економічного банкрутства та упадку. При сїм покликують ся на статистиці. Більшу частину своєї брошури посвячує автор рільництву. Урожайність землі в Росії меншає. У електім повіті над Волгою вже не сіють пшениці по причині винищення землі. Вивіз зерна росте сильно та швидко. Від 1860 р. до 1864 вивезено 88 мільонів пудів, а в р. 1895 до 1897 по 384 мільони пудів річно. Вивозять навіть полову. Але коли з одного боку Росія займає таке високе становище під зглядом вивозу збіжя, то під зглядом консумції стоїть дуже низько: Данія 13-12 гектолів збіжя на одного мешканця, Франція 6.69 гектл., Бельгія 5.89 гектл., Австрія 5.02 гектл., Росія 4.24 гектл. — Продукція збіжя в Галичині — як звісно дуже нужденна виносить після статистики др. Рutowского 20 зр. 43 кр. на одного робітника та в Росії лише 15 зр. на одного.

— **Самоубийства.** В останніх днях що раз більше трапляє ся випадків обридженя собі життя туземного і охота перенести ся на другий світ. І чак в суботу 2. с. м. найдено під замком вбраного на дереві чоловіка, досить прилично усягоного. Прибувши на місце стація ратункова сконстатовала лише смерть. Особи дената дотепер не стверджено. — Того самого дня вечір найдено біля ставу Кісельки в корчах мужчину з підрізаним горлом. Коло него лежав сцизорик, котрим самобійця доконав замаху на своє жите. Називає ся Штайн і числить 42 літ життя. — Третій випадок того дня лучив ся в ставі Пелчиньскім, до котрого скочила 60-літна Анна Н. Однак переходячий тамтуда жовнір витягнув старушку з води. Причиною замаху була нужда — В Рогатині відобрав собі жите вистрілом з револьверу Станіслав Лисаковский, бувший судовий канцеліст.

— **Хороба з кукурудзи.** У горішній Італії та иньших сторонах Європи появила ся дуже небезпечна хороба: пелягра. Она проявляє ся взагалі всюди там, де бідний народ живе виключно з кукурудзи. Властивої причини сеї хороби лікарі не знають; догадують ся лише, що причиною мусить бути гнила кукурудза. Здаєть ся, що коли кукурудза гниє, родять ся у неї якісь бактерії, що потім дістають ся до людського жолудка та викликають у організмі хоробу. Хто захорє на пелягру, мусить рішучо умирати, бо досі не найдено на неї ліку. Одиноким средством на сею хоробу є виїхати з околиці вільні від тої поганой зарази.

Прояви сеї хороби є слідуєчі:
Наперед показуєть ся свербяча висипка на підбитю стопи, та на хребті долоні. При сїм хоррий травить лихо та тратить житеву енергію. Є се дуже легкі прояви сеї хороби та можуть повтратити ся кілька років, аж в кінці огорне чоловіка шал.

Сей шал може степенувати ся від меланхолії аж до трівалих галюцинацій та нападів хоробливого переляку. Часом переходить він у справжній шал з нахилом до злочину.

І той стан може тривати з перервами довгі роки, найбільше однак сїм років. Потім зникають цілковито сили фізичні та умові, а вкінці слідує смерть.

На Буковині не є пелягра частою хоробою але все-ж таки забирає що року багато жертв. Тамошні лікарі зібрали доволі інтересний матеріял подробиць тої хороби, а особливо що до злочинів які стоять у звязи з нею. Дуже часто мають суди справи таких злочинів, що як можна допукати ся у них причини. Ось такі два приклади у останніх двох роках: чоловік застрілив свою жінку і батько відрубав сокирою голову своїй рідній дитині. У обох випадках лікарі сконстатовали прояви пелягрії.

Вачимо отсе, які нечувані хороби може викликати гнила кукурудза — та на жаль медицина ані не змогла їх іще збадати, ані не має ніяких на се ліків і здаєть ся довго ще їх шукати ме.

— **Африканський слонь** вигине після гадки довголітнього стрільця слонів Едварда Фоя, коли, теперішня система польовання на сї звїрята отрєває ще яких трицять років. У устаннім століттю був він ще у цілій Африці з виїмком Египту, Триполіса, Бербери та Сагари, з в старинности всюди аж до Середземного моря; нині можна его найти поледви на десятій часті тої простороні в Катанга при жерелах Замбезі над горішнім Нільом, над озерами Вікторія, Ніянца та Чад та у деяких околицях Судану. Так як у Індиях та Африці, мігби слонь служити яко домашнє звїрять та віддавав би ще більші прислуги, бо часто-густо нема людей, а шляхи не є ще також визвачені. Один слонь може робити працю 64 робітників, та ціна освоєного слоня є десять рази більша чим слонєвої кости.

— **Московска агітація.** У людовій кофейні під фірмою Едварда Камінського в Підгір'ю висять портрети царя Миколая і цариці. Як пишуть до Now-oj Reform-и сеї портрети не завішено там мимохіть, тим більше, що властитель кофейні ширить у розмовах з гістьми москвофільські ідеї.

— **Знесене марок почтових.** Лондонський уряд почтовий розтрясає гадку цілковитого знесеня значків почтових. Мають однак гадку впровадити в жите автомати, котрі за вкинемом одного пенни і листу вибивати муть відповідний знак, опаджаючи сим працю почтовим урядником.

— **Дрібні вісти.** Радця ц. к. Намістництва, Генрик Лінк, помер нагло в пятницю в Монахіюм, переїзджачи з Найгайм до Аббазії. — Вчере в полудни найдено на Янівським цминтарі тіло новонародженої дитини. За матерію розпочала поліція пошукування. — В домі при ул. Місіонарській ч. 7. вкрали невисліджені доси злодії з приватного помешканя коштовности вартости 200 зр. — При улици Сокола ч. 3, впала служниця зі сходів II. поверха і понесла тяжкі ушкодження. — В Будзанові застрілив ся драгон 9 полку Г. Маір, з бовзни перед карою за численні мальверсації. — В Празі помер Ігнатій Шік,

довголітній редактор часописи «Politik». — Жінка дозорці камяничного в Кельцях породила щасливо четверо дітий. — Відновленє рускої катедри в Станіславові вже на укінченю і буде за 2 місяці готове. Мальованє перепроваджує артист Макаревич.

Вісти з Перемиської Еп.

В пропозицію прийняті: на Змиєвська дек. яворівського оо. Стефан Сапун, Евстахій Цепинський, Василь Волошинський, Ант. Скобельський і Діон. Гячко; на Дюру шляхоцку дек. бірчанського оо. Ілія Маковей, Артемія Мельник, Петро Ясеницький, Кирило Пірожок. — До інституції завізовані оо. Теофіл Хоминський на Медичні дек. дрогобицького, Йосиф Преторіус на Буців дек. перемиско-загородського, Мирон Чирнянський на Лужок дольний дек. мокрянського, Дамян Гура на Нове село дек. куликівського і Ів. Станчак на Висоцко дек. ярославського. — Завідательства дістали оо. Кирило Пірожок в Тернові гірній дек. ольховецького, Ром. Залитач в Грозьовій дек. добромільського і Ром. Кордасевич в Підбужи дек. мокрянського. — Сотрудництво в Купновицах дек. комарнянського одержав о. Петро Гарасимчук. — Презенту на Вороблячин дек. любачівського дістав о. Володимир Пап. — Еміліян Кормош, катихит при 6-класовій школі мужескій в Перемишлі, іменованій заступником катихита при ц. к. П. (руській) гімназії в Перемишлі до помочи дійстному катихитови на рік шкільний 1899/1900.

Вісти з Епархії Станіславської.

О. Андр. Федик увільнений під прив. сотрудництва в Красіві. — Введені оо.: Анд. Стрільчик яко прив. сотрудник в Туглукові, Мих. Филипович яко завідатель в Ясеніві і Андр. Федик яко прив. сотрудник в Поморцах. — Консисторія вставилась до намістництва о продовженє плати з реліг. фонду для прив. сотрудника в Іванівці. — Титул стола уділило намістництво укінченим богословам Юл. Козловському і Волод. Стотанчику. — Папа Лев XIII. дав укінченому богослову Юст. Гірняку розрішенє від недостатку літ (18 місяців) для одержання степені пресвитера. — Теодор Кушнір, господар в Незвищах, поставив на свій рахунок іконостас в церкві, коштом до 1000 зр. і за те удостоїв ся від Еп. Ординарія похвальної грамоти з архієрейским благословенєм.

Наука, штука, література.

«Дзвінок» ч. 12. письмо ілюстроване для науки і забави руских дітий і молодежи вже вийшло і займає: 1) «Душі покійників» (іспанська казка); 2) «Заколисена пісня» (Василя Лиманського); 3) «Батько і три сини»; 4) «Омелько селянський та барабан» (казка Л. Толстого).

— **3 наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часі може кождий з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія Товариства отворена від год. 9—12 рано і від 3—6 по полудни. В неділі і свята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецького ч. 26.

Телеграми.

Відень, 5. вересня. Вчєрашний день мав усі значія переселеня. Цісар приймив наперед Шелля, потім Голуховського, а по полудни Туна на двогодинній авдїєнції. У вечері конферував Шелль з гр. Голуховским.

Білгород, 5. вересня. Нині розпочинаєть ся процес проти учасників заговору на Міляна.

Берлін, 5. вересня. «Saats-Anzeiger» оповіщує димісію міністра внутрішних справ Реке та міністра просвіти Боссого. Рівночасно дістали оба великі ордери. Міністром внутрішних справ іменовано бр. Райнгабена, а міністром просвіти Штудта.

Париж, 5. вересня. Правительственні круги зашєречують урядове донесенє одного зі швайцарських дневників, буцім то у однім парискім складі зайшло шість випадків чуми.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станислава	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
7:10	з Зимної-води	6:30	до Іцкан (Галац, Ясс, Букарешту) Сучави				
7:40	з Янова	6:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)				
7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до Янова				
8:05	на дв. головний	9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.				
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:53	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова				
9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	10:10	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.				
1:30	з Ярослав і Любачова	12:50	тільки в неділі і свята				
1:50	з Іцкан, Чернівців і Станислава	2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята				
1:55	з Янова	9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)				
1:01	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки	3:05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рашів				
1:40	від 7. вер. до 15. пад. включно	3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.				
2:35	на дв. голов.	3:26	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.				
5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова	5:25	до Брухович				
Ніч		Ніч					
8:45	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави				
6:20	з Іцкан, Сучави	6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.				
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30.	6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.				
	вересня щоденно, а від 1. червня до	7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша				
	15. вересня тільки в неділі і свята	7:10	до Сокаля і Рави рускої				
		7:20	до Тернополя дворець головний				
7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16.	7:42	дворець Підзамче				
8:15	серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900				
8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	8:35	> > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.				
9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	9:10	> > > 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.				
9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	2:36	10:40 до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави				
12:30	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока				
10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний				
10:08	на дв. голов.	11:32	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави				
10:25	з Лавочного (Пешту) Хирова	4:10	до Кракова (Відня, Берліна)				
10:30	зі Скольного, Калуша	5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня				
12:10	з Підволочиск на дворець Підзамче						
3:05	на дворець головний						
3:30	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока						
2:16							

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красицьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може свої майно або важкі документи.

Під тим względом поробив Банк гіпотечний як найдоступніший зарядження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ”

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариям всіх трех єпархії, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звярди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.)

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносятся:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „
Фонд основний	45.000 „ — „
Резерва спеціальна	842 „ 40 „

206.880 зр. 57 кр.

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при помочі гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський вносятся 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвѣти».)

Інформації і посередництво до заключеня житєвих в найкористнійших комбінаціях.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедія в 3. актах з сільського житя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедія в 1. акті опрацьована після німецького.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно
оповіданє з льотерійних пригод.
Ціна книжки 15 кр.
На поштову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропільській книгарні.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Свѣтло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вклади на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4 1/2% на рік.